

Kauhajoen vanhusneuvoston muistio

Paikka: Kauhajoen kaupungin valtuustosalin tai Teams:n kautta
Aika 26.11.2021 klo 13-15.16

1. Kokouksen avaus

Todettiin läsnäolijat:

Heikki Järviluoma	jäsen, puheenjohtaja
Eila Hautamäki	jäsen, poissa
Risto Ranta	jäsen
Hilkka Puisto	jäsen
Marjo-Riitta Ahonen	jäsen
Heli Laitakari	jäsen
Riitta Myllyaho	jäsen
Urpo Paananen	jäsen, kaupunginhallituksen edustaja, poistui klo 14.15
Sinikka Mäkinen	jäsen, sihteeri
Eija Liikamaa	kutsuttuna
Anu Helin	kutsuttuna, poistui klo 14.03

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi ylläolevat läsnäolijat. Jokaisen jäsenen rooli on tärkeä vanhusneuvostossa: Jäsen vie tietoa vanhusneuvostosta ja siellä käsiteltävistä asioista omiin yhdistyksiin ja toimielimiin. Seurakunta mm. kohtaa paljon ikäihmisiä eri toiminnoissa. Vanhusneuvoston jäseniltä toivotaan aktiivisuutta. Tuodaan asioita myös omista yhdistyksistä ja toimielimistä vanhusneuvostoon tiedoksi.

2. Varapuheenjohtajan valinta ja edustajan valinta valtuuston kokouksiin

Kuntalaki [27 §](#)

Vanhusneuvosto

Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston tehtävät:

1. seuraa vanhuspalvelulain toteutumista Kauhajoella
2. edistää ikääntyneiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia
3. edistää ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien palvelujen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan
4. osallistuu ikääntyneiden terveyttä ja hyvinvointia sekä itsenäistä suoriutumista edistävien palvelujen suunnitteluun sekä seuraa ja arvioi näiden palvelujen toteutumista
5. tekee esityksiä ja aloitteita sekä antaa lausuntoja ikäihmisiä koskevissa kysymyksissä

6. edistää ikääntyneille suunnattuihin palveluihin liittyvää tiedottamista
7. laatii oman toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen

Vanhusneuvosto on neuvotteleva eli lausuntoja, aloitteita ja esityksiä tekevä yhteistyöelin, mutta sillä ei ole talous- eikä päätäntävaltaa.

Kaupunginhallitus on valinnut vanhusneuvoston jäsenet, ks. läsnäolijat. Kokouksessa läsnäolijoille maksetaan matkakorvaus ja kokouspalkko: 80€ ja puheenjohtajalle 120€. Vanhusneuvoston jäsenien tulee täyttää luottamushenkilötietolomake ja palauttaa lomake kaupungintalolle/kaupungintalon seinäpostilaatikkoon tai antamaan kokouksessa sihteerille. Hallitus valitsi vanhusneuvoston puheenjohtajaksi Heikki Järviluoman ja neuvosto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Näin vahvistetaan kaupunginhallituksen sitoutumista neuvoston toimintaan lisäämällä päätösvaltaa neuvoston kokoonpanossa. Puheenjohtaja Heikki Järviluoma on kaupunginvaltuuston jäsen. Vanhusneuvoston budjetti vuonna 2021: 4 000 €, käytössä 2 753 €.

Ehdotus: Hilikka Puistoa ehdotettiin ja kannatettiin varapuheenjohtajaksi.

Päätös: Vanhusneuvosto päätti valita vanhusneuvoston varapuheenjohtajaksi Hilikka Puisto. Seuraavassa kokouksessa palataan vanhusneuvoston toimintasuunnitelmaan toimikaudelle (ks. kaupungin vuosikello)

3. Kauhajoen kaupungin pyytämät lausunnot ja kannanotot vanhusneuvostolta

Kauhajoen kaupunki pyytää vanhusneuvostoa nimeämään edustajat hyvinvointilautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan. Vanhusneuvostolta odotetaan lausuntoa kirjastokassitoiminnasta ja kirjastoauton käytöstä. Samoin vanhusneuvostolta pyydetään kannanottoa tarvitseeko vanhusneuvosto oman uintivuoron. Edellä mainittuihin otetaan kantaa seuraavassa kokouksessa.

Ehdotus: Vanhusneuvosto nimeää edustajan hyvinvointilautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan. Ehdotetaan, että vanhusneuvoston edustaja on puheenjohtaja ja hänen estyessään puheenjohtaja nimeää edustajan tilallensa.

Päätös: Vanhusneuvosto siirtää vanhusneuvoston jäsenten nimeämisen seuraavan vanhusneuvoston tehtäväksi. Nimeäminen jätetään pöydälle odottamaan uutta kaupunginvaltuustoa ja uutta hallintosääntöä.

26.11.2021 Tiedoksi: Vanhusneuvoston ei tarvitse nimetä erikseen edustajaa hyvinvointilautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan. Eija Liikamaa on hyvinvointilautakunnan edustaja ja kaupungin johtoryhmän jäsen ja hän on vanhusneuvoston kokouksissa yleensä läsnä kutsuttuna. Hän ottaa asioita kys. elimistä vanhusneuvostoon ja päinvastoin.

4. LLKY:n terveiset, Anu Helin, Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän johtaja

Anu Helin esittäytyi. Hän on toiminut yli 20 vuotta erilaisissa kunnan tehtävissä. Hänet tavoittaa fyysisesti Oikeustalolta ja puhelimitsekin voi olla yhteydessä. Henkilöstön riittävyys kovasti mietityttää. Rekryointia on kehitetty. Seutukunnan markkinointi ja positiivisen mielikuvan syntyminen ovat tärkeitä.

Maakunnallinen Sote –valmistelu käynnissä. Väliaikainen toimielin Vate on aloittanut toimintansa lokakuussa 2021, jossa kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila on varsinaisen jäsen ja Anu Helin varajäsen. Vate:a johdetaan Seinäjoen sairaanhoitopiiristä. Valmistelussa toimii 10 jaostoa, joilla useita eri alajaostoa. Suupohjasta ollaan aktiivisesti mukana valmistelutyössä, edustus on kaikissa jaostoissa paitsi ei viestintäjaostossa. Valmistelu on nyt täydessä vauhdissa – kokouksia useita viikossa. Valmistelutyössä tavoitteena on mm. samat järjestelmät esim. palkkaohjelma. Tärkeä on henkilöstölle tiedottaminen säännöllisesti – tavoitteena yhteinen kuva tulevasta Sote alueesta. Vate:n puheenjohtaja ja muutosjohtaja tiedottavat henkilöstöä valmistelun etenemisestä säännöllisesti. Suupohjan eri edustajat kokoontuvat säännöllisesti tavoitteena saada kokonaiskuva valmistelusta – tämä auttaa kokonaiskuvan hahmottamisessa ja eri jaostojen/alajaostojen valmistelutyön yhteensovittamisessa. Vate:ssa suunnitellaan organisaatiomallia, jossa 9000 henkilöä siirtyy liikkeenluovutuksella maakuntaan ja samalla 800 000 miljoonaa siirtyy maakuntaan. Valmistelutyössä tehdään erilaisia selvityksiä mm. henkilöstösuunnitelma ja omaisuuskartoitus. Tavoitteena hallittu siirtyminen maakuntaan. Katso lisää sivulta: Soteuudistus.fi (Liite 1, sähköposti 29.11. jäsenille) 1.1.2023 Maakunta-alueet aloittavat toimintansa.

Henkilöstön kehittämisohjelma sisältää tuotekehittäjätyöryhmän 50 työntekijälle opisopimuksella. Tavoitteena lisätä työhyvinvointia ja lisätä muutosvalmiuksia.

Aluehallituksen on asetettava ikääntyvien osallistumisen varmistamiseksi vanhusneuvosto, jossa on yksi edustaja/kunta. Aluevaltuuston on huolehdittava vanhusneuvoston vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen.

5. Ehkäisevä päihdetyö

Ryhmä kokoontuu n. kerran kuukaudessa pohtimaan ehkäisevän päihdetyön, mielenterveyden ja rahapelaamisen asioita. Eija Liikamaa kertoi, että vertaistukiryhmiä pyritään järjestetään mm. perheille ja omaishoitajalle ja hoidettavalle. Tietoa on lähetetty kunnan päätäjille. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry toimii koko maassa ja koko väestön parissa terveiden elämäntapojen edistämiseksi. EHYT ja Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto kampanjoivat kuntavaalien alla teemalla: Maailman onnellisin maa, jossa päihdeongelma koskettaa jokaista. Kuntavaaleissa ehdokkailla on mahdollisuus rekisteröityä hyvinvointiehdokkaaksi. EHYT järjestää erilaisia kampanjoita, jakaa infoa ja järjestää erilaisia luentoja.

Ehdotus: Vanhusneuvosto ehdottaa Heikki Yli-Korhosta edustamaan Kauhajoen vanhusneuvostoa kys. ryhmään.

Päätös: Päätettiin ehdotuksen mukaisesti. Ehkäisevään päihdetyöryhmän seuraavaan kokoukseen 10.6. tulossa kutsu. Kokouksiin osallistuu Heikki Yli-Korhonen ja hän jatkaa ryhmässä toistaiseksi.

26.11. 2021 jatkoa: Ikäihmisten ehkäisevä päihdetyöseminaari, jonne osallistui Eija Liikamaa. Hän esitteli seminaarin keskeiset asiat kokouksessa. Seuraava ehkäisevä päihdetyöryhmän kokous on tammikuussa, jonne vanhusneuvoston tulee nimetä edustaja. Eläköityvien ihmisten kohdalla on suuri huoli alkoholin käytön lisääntymisestä. Tähän vaikuttavat yksinäisyys, kotona yms. Tähän tulee kiinnittää enemmän huomioita. Tässä vertaistuki on todella tärkeää ja kys. ryhmien perustaminen on jäänyt koronan jalkoihin. Kannattaa käydä katsomassa www – sivut: ehyt.fi. Sivuilla mm. aiheesta: Ikääntyminen - päihteet ja rahapelaaminen

Päätös: Vanhusneuvosto kysyy Heikki Yli-Korhosen mahdollisuutta edustaa jatkossakin vanhusneuvostoa kys. työryhmässä. Palataan tähän seuraavassa kokouksessa.

6. Osallisuussuunnitelma

Vanhusneuvostolta pyydetään lausuntoa Kauhajoen kaupungin osallisuussuunnitelmaan 29.11.2021 mennessä. Osallisuussuunnitteluryhmään on nimetty Eija Liikamaa.

Päätös: Vanhusneuvosto haluaa tarkentaa, että vanhusneuvostolle tulee tuoda kaikkien toimialojen valmistelussa olevat asiat lausuntopyynnölle mahdollisimman ajoissa, että vanhusneuvosto voi vaikuttaa päätöksentekoon jo suunnitteluvaiheessa. Vanhusneuvosto toteaa kys. osallisuussuunnitelman olevan hyvä ja kannattaa sen eteenpäin viemistä.

7. Muuta:

Kaupunginhallituksen/ -valtuustossa meneillä olevat asiat

Kauhajoki.fi –sivulle tulee kaupunginhallituksen esityslistat ja pöytäkirjat eli ovat sieltä luettavissa – tarvittaessa voi olla asioista yhteydessä hallituksen jäseniin

Kirje Hyvinvointiala HALI ry:stä koskien hoivan kustannusten korjaamista, Liite

Mervi Latomäki Hoitotyönjohtaja, sähköposti 23.4.2021: LLKY nosti sekä palvelusetelin että ostopalvelusopimushintoja tälle vuodelle enemmän kuin olisi ollut sopimuksen ja sääntökirjan mukaan tarvetta. Yksityisillä palveluntuottajilla tällä alueella henkilöstömitoitus (siis hoitajamitoitus) on vanhustalvalain mukainen eli vähintään 0,55, joten tänä vuonna ei hoitajamitoitusta ole vielä tarvinnut korjata. Jatkossa toki näin on tehtävä. Palveluntuottajat joutuvat lisäämään henkilöstöä välilliseen työhön, mutta en tiedä vielä tarkalleen, miten on toteutunut. Valvontakäynnit ovat alkukesästä. Ensi vuoden talousarviossa sekä palvelusetelin että ostopalvelun hinnat tarkistetaan taas.

Merkataan tiedoksi. Pyydetään hoitotyön johtaja Mervi Latomäkeä seuraavaan kokoukseen kertomaan asiasta. 1.7.2021 tulee voimaan uusi asiakasmaksulaki.

26.11.2021 jatkoa: Mietitään seuraavaan kokoukseen kutsuttavaa asiantuntijaa.

Eläkeläisjärjestöille ilmaiset kokoontumistilat

29.1.2020 Hyvinvointipalvelut osoittavat järjestöille ja yhdistyksille toimintatiloja Sanssin kulttuuritalosta maksutta. Sanssin kulttuuritalon remontti on edennyt niin, että osa tiloista remontoidaan vuoden 2021 aikana. Sanssin kulttuuritalossa toimii useita eri toimijoita, jolloin myös vapaaehtoistoimintaan osoitetut tilat ovat eri toimijoiden käytössä. Remontin valmistuttua järjestöjä ja yhdistyksiä tiedotetaan tilojen käyttömahdollisuuksista. Tilojen käyttökustannukset kuuluvat hyvinvointipalveluiden talousarvioon.

28.6.2021 Kaupunginhallitus merkitsee jo tarjotut palvelut tiedokseen ja, että lisäksi selvitetään kaupungin muiden tilojen maksuttomuus eläkeläisjärjestöille.

Merkataan tiedoksi

Vanhusneuvoston aloite, koskien digiopastuksen järjestämistä ikäihmisille maksuttomana

29.1.2020 SeniorSurf rohkaisee ikääntyneitä ihmisiä tarttumaan tietokoneisiin ja nettiin. Opetella voi itsekseen tai vaikka sukulaisen tai naapurin opastuksella. Suomessa edelleen lähes 500 000 yli 65-vuotiasta, jotka eivät käytä tietotekniikkaa. Suuri osa heistä on kuitenkin kiinnostuneita tietotekniikasta ja muustakin teknologiasta. Ikääntyneillä ihmisillä tulee olla mahdollisuus tutustua tietokoneisiin ja internetiin ja sen tuomiin mahdollisuuksiin sekä saada opastusta. Voisiko Kirjasto ja Suupohjan ammatti-instituutti tehdä yhteistyötä esim. 1xviikko digiopastus ikäihmisille kirjaston tiloissa ja lisäksi kansalaisopiston järjestämään digikoulutusta ikäihmisille maksuttomana.

Opetushallitus on päätöksellään 27.11.2018 myöntänyt Kauhajoen kaupungille valtionavustusta 50 000 € aikuisten perustaitojen ja digitaalisten taitojen vahvistamiseen. Valtionavustus on kohdennettu vapaan sivistystyön oppilaitoksille opintosetelimuotoisena ilman omavastuuta. "Näytäksä vähä" - digitaitoja vertausohjauksen avulla –hanketta hallinnoi Kauhajoen kansalaisopisto yhteistyössä Kurikan ja Teuvan kansalaisopistojen kanssa.

Hankkeen painopisteenä on kohdennettu koulutus eri kohderyhmille sekä vertaisen antama ohjaus. Ohjauksen pääkohderyhmänä ovat työikäiset työelämän ulkopuolella olevat ja eläköityneet sekä ikääntyvät asukkaamme. Vertaisohjaajat saavat koulutuksen ja tuen digitaitojen asiantuntijoilta ja opettajilta. Hankkeelle palkataan osaaikainen hanketyöntekijä, jonka tehtävä on koordinoida hanketyö hankkeen tavoitteen toteutumiseksi. Lisäksi hankkeesta palkataan opettajia/kouluttajia eri puolille toiminta-aluetta vertaisohjaajien kouluttamiseksi sekä käytännön työn tueksi. Tavoitteena on muodostaa Kauhajoen, Kurikan ja Teuvan alueelle kylille digi- tutoreiden verkosto, joilta asukkaat saavat apua digitaalisten laitteiden käyttöön helposti. Hankkeen jälkeen digi-tutortoiminta vakiintuu kansalaisopiston opetustoiminnaksi ja kaupunginkirjastossa saatavaksi digi-opastukseksi. Markkinointia jatketaan normaalin kaupungin palveluiden markkinointina.

Hankkeesta ja järjestetystä digi-opetuksesta ja -opastuksesta on tiedotettu vanhusneuvostoa tammikuussa 2020. Hanketoiminta on ollut koronan vuoksi tauolla 18.3.2020 alkaen, koska sen toiminta kohdistuu riskiryhmään. Kirjastosta saa digi-opastusta ja puhelimen käytön ohjausta.

Merkataan tiedoksi

Vanhusneuvostojen toiminta ja vaikutusmahdollisuudet kunnissa, sähköposti 26.11.2021

Ihmisoikeuskeskuksen selvityksen mukaan vanhusneuvostojen vaikutusmahdollisuuksia on vahvistettava. Vanhusneuvosto on tärkeä lakisääteinen yhteistyöelin, jolla on keskeinen rooli ikääntyneen väestön oikeuksien ja etujen valvonnassa ja edistämässä paikallisella tasolla.

Ihmisoikeuskeskus käynnisti syksyllä 2020 selvityksen, jolla kartoitettiin vanhusneuvostojen toimintaedellytyksiä ja mahdollisia haasteita. Manner-Suomen ja Ahvenanmaan kuntien kaikille vanhusneuvostoille lähetettiin kysely, jolla selvitettiin kunkin neuvoston käytäntöjä ja toiminnan edellytyksiä.

Selvitys: Vanhusneuvostojen toiminta ja vaikutusmahdollisuudet kunnissa

Kyselyssä nousi esille erittäin paljon vanhusneuvostojen hyviä käytäntöjä ja työn tuloksia, joilla on pystytty edistämään ikääntyneiden asioita kunnassa. Toisaalta neuvostojen tosiasialliset vaikutusmahdollisuudet ja toimintaedellytykset vaihtelevat kunnittain hyvin paljon, ja kautta linjan vastauksissa toivotaan vanhusneuvostojen roolin ja vaikuttavuuden vahvistamista esimerkiksi takaamalla riittävät resurssit ja kytkemällä neuvoston toiminta tiiviimmin osaksi kunnan prosesseja.

Kyselyssä tarkasteltiin erikseen vanhusneuvostojen toimintaa koronapandemian aikana. Osassa kuntia vanhusneuvostojen toiminta on jatkunut hyvinkin aktiivisena, mutta useiden vanhusneuvostojen toiminta oli selvityksen mukaan pysähtynyt lähes täysin tai toiminta oli ollut hyvin vähäistä verrattuna aikaan ennen pandemiaa. Kaikissa vanhusneuvostoissa ei ole ollut riittäviä edellytyksiä esimerkiksi toimia etäyhteyksien välityksellä.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvoston kokoonpano, valinta ja toimintatavat ovat kunnan päätettävissä.

Ihmisoikeuskeskuksen tavoitteena on vahvistaa oikeudellista näkökulmaa ikääntyneisiin liittyvässä toiminnassa, päätöksenteossa ja myös laajemmin asenteissa. Vanhusneuvostoilla kuuluisi olla keskeinen rooli muun muassa ikääntyneiden hyvinvointiin, terveyteen, osallisuuteen, ja asumiseen liittyvissä kysymyksissä. Vanhusneuvostojen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaaminen on tämän vuoksi erityisen tärkeää.

Merkataan tiedoksi

Voimaa vanhuuteen -ohjelman Ovatko kuntasi iäkkäät kumossa vai kunnossa -webinaariin tiistaina 24.8.2021. Sähköpostissa 19.11. ovat Katja Borodulinin ja Eija Komulaisen esitykset: [Iäkkäiden terveystoimintaan kannattaa panostaa - Katja Borodulin](#) ja [Voimaa vanhuuteen - Eija Komulainen](#)

Merkataan tiedoksi

Eduskunnan IKÄ-verkoston tilaisuus ma 13.12.2021, klo 10.00-12.00

Ilmoittautuminen 8.12. mennessä, Zoom-keskustelutilaisuus

Terveyskeskuksessa ilmoittautuminen

Toivottaisiin, että joku opastaisi ilmoittautumista – luukulta saa tarv. apuja

Asiointiliikenne

Asiointiliikenne tuo asiakkaan yhteen paikkaan esim, kirjastoon, uimahalliin – tämä koettiin huonoksi. Tavoitteena onkin kiertävä auto, jolloin jättöpaikkoja olisi tarpeen mukaan.

Vanhusneuvoston jäsenten yhteistiedot jäsenille

Sihteeri lähettänyt yhteistiedot sähköpostissa

Seuraava kokouksen ajankohta

Seuraavaan kokoukseen lähetetään erillinen kutsu.

Heikki Järviluoma
puheenjohtaja

Sinikka Mäkinen
sihteeri

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 7 pages before this page

Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende